

Δίκτυο Υποστήριξης της Φιλαναγνωσίας

***Ένα λογοτεχνικό βιβλίο στην τάξη
και στο σχολείο:
Η περίπτωση του εικονοβιβλίου***

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΚΥΠΡΟΥ

Δρ Άννα Κουππάνου
Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου
kouppanou.a@cyearn.pi.ac.cy
22402306

Δίκτυο Υποστήριξης της Φιλαναγνωσίας

Επόμενες Συναντήσεις

14/03/2022 Δευτέρα, 9:30-11:30

13/04/2022 Τετάρτη, 11:00-13:00

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΚΥΠΡΟΥ

Δρ Άννα Κουππάνου
Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου
kouppanou.a@cyearn.pi.ac.cy
22402306

Δίκτυο Υποστήριξης της Φιλαναγνωσίας

***A) Ένα βιβλίο στην τάξη και στο σχολείο –
Λογοτεχνικός Γραμματισμός, Φιλαναγνωσία,
Άννα Κουμπάνου***

***B) Ένα βιβλίο στην τάξη και στο σχολείο –
Εικαστικές Παρεμβάσεις, Τερέζα Μαρκίδου***

***Γ) Ένα βιβλίο στην τάξη και στο σχολείο –
Φιλαναγνωστικές Δράσεις, Αγγελική
Χαλκιοπούλου***

**ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
ΚΥΠΡΟΥ**

Δρ Άννα Κουμπάνου
Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου
kouppanou.a@cyearn.pi.ac.cy
22402306

Κατανόηση

Τι και πώς λέει το κείμενο
αυτό που λέει;

κείμενο
(περιεχόμενο/
μορφή)

άτομο

Με ποιες εμπειρίες,
βιωματικές και
αναγνωστικές, διαβάζω το
κείμενο;

Πώς βοηθώ τα παιδιά να
χρησιμοποιήσουν τους πιο πάνω
φακούς; Ποια είναι η
δραστηριότητά; Πώς
εμπλέκονται τα παιδιά;

στρατηγικές
κατανόησης/
σχεδιασμός
διδασκαλίας /
δημιουργική
γραφή

αναγνωστικοί/
θεωρητικοί
φακοί

Σε ποια
πτυχή/διάσταση/στρώμα του
κειμένου επικεντρωνόμαστε;

Κατανόηση

Μια ερμηνευτική και συναλλακτική διαδικασία που εξαρτάται από το κείμενο, το άτομο, τις εμπειρίες του/της και τους αναγνωστικούς/θεωρητικούς φακούς που έχει στη διάθεσή του/της

Κείμενο - Λογοτεχνικός Γραμματισμός

- Τι; (Περιεχόμενο)***
- Πώς; (Μορφή)***

Κείμενο - Λογοτεχνικός Γραμματισμός

• Τι; Περιεχόμενο

- Θέμα**
- Ιστορία (τα γεγονότα: Α, Β, Γ)**
- Επιμέρους στοιχεία – Χρόνος, Διάρκεια**
- Ποιος; Πού; Πότε; Γιατί;**

• Πώς; Μορφή

- Πώς αποδίδεται το θέμα;**
- Αφήγηση (οργάνωση των γεγονότων: Γ, Β, Α)**
- Πώς αποδίδονται τα γεγονότα/ ο χρόνος (διήγηση, περιγραφή, διάλογος, περίληψη, έλλειψη, επιτάχυνση, επιβράδυνση / ομοιοκαταληξία, μέτρο / επανάληψη, αντίθεση, κ.ά.)**
- Είδος (μορφή [ποίημα, πεζό, θεατρικό], ειδολογικά χαρακτηριστικά)**

Λογοτεχνικές Συνδέσεις (Αφηγηματολογία/Συναλλακτική Θεωρία)

του κειμένου και άλλων κειμένων (διακειμενικότητα, παρακειμενικότητα, επικειμενικότητα)

- συνανάγνωση κειμένων
- ενότητες
- ολόκληρο βιβλίο

Λογοτεχνικές Συνδέσεις (Αφηγηματολογία/Συναλλακτική Θεωρία)

ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΑΥΤΟΥ ΜΟΥ (ερμηνευτική / συναλλακτική θεωρία)

- εμπειρίες ζωής
- εμπειρίες ανάγνωσης
- γνώσεις
- αξίες
- τρόποι σκέψης

ΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

- πραγματολογικά στοιχεία (διαθεματικότητα)
- γνώσεις
- επιστήμες
- τέχνες

περικείμενο

διακείμενα

παρακείμενο

κείμενο

επικείμενο

Αναγνωστικοί/Θεωρητικοί Φακοί

Τα θεωρητικά πλαίσια δεν πρέπει να είναι εργαλεία που χρησιμοποιούνται για να ελέγχουμε τις λογοτεχνικές δομές. Σε αντίθεση, είναι μέσω της επαφής με τη λογοτεχνία που τα θεωρητικά εργαλεία γίνονται χρήσιμα, ακριβώς στον βαθμό που αλλάζουν και διαλύονται στα χέρια αυτού/αυτής που τα χρησιμοποιεί.

Barbara Johnson, Critical Difference cited in Ellen Ronney, 1

Αναγνωστικοί/Θεωρητικοί Φακοί

- ***Θέμα/ Διαθεματικότητα***
- ***Γενεαλογία του κειμένου (συγγραφέας, ιστορικό, χωροχρονικό, κοινωνικό-οικονομικό πλαίσιο)***
- ***Είδος του Κειμένου (ειδολογικά χαρακτηριστικά)***
- ***Δομισμός (Αφηγηματολογία – Ποιητική)***
- ***Αποδόμηση***
- ***Κριτική Ανάγνωση***
 - ***Εαυτός / Άλλος***
 - ***Θέματα ιδεολογίας, εξουσίας και δύναμης***
 - ***Θεωρίες – Κριτικού Γραμματισμού – Κοινωνική Τάξη, Φύλο, Αναπηρία, Ηλικία, Καταγωγή, Κοινωνία (Ρατσισμός, Ανισότητα, Αποικιοκρατία, κλ.π.)***
 - ***Ταυτότητα***
- ***Συνδέσεις (διακειμενικότητα, παρακειμενικότητα, επικειμενικότητα)***
- ***Πολυτροπικότητα – Πολυγραμματισμοί (εικόνα, κείμενο, ήχος, κλ.π.)***
- ***Δημιουργική Γραφή***
- ***Φιλαναγνωσία***

περικείμενο

διακείμενα

παρακείμενο

κείμενο

επικείμενο

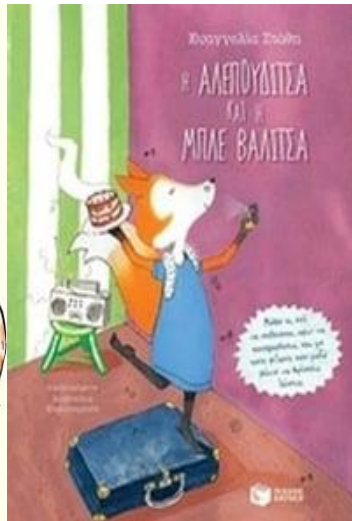
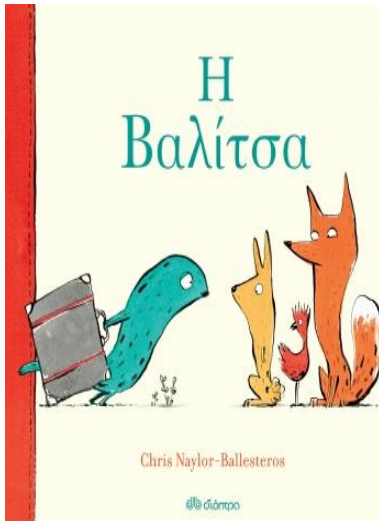
Θεματικότητα/
Διαθεματικότητα

Πολυτροπικότητα

Διακαλλιτεχνικό-
τητα

Δημιουργική
Γραφή

Φιλαναγνωσία

περικείμενο

Θεματικότητα/
Διαθεματικότητα

Διακαλλιτεχνικότητα

διακειμενικότητα

παρακειμενικότητα

Πολυτροπικότητα

Δημιουργική
Γραφή

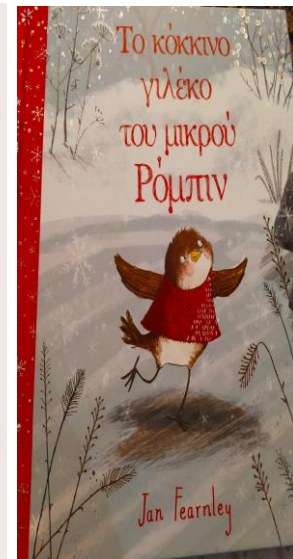
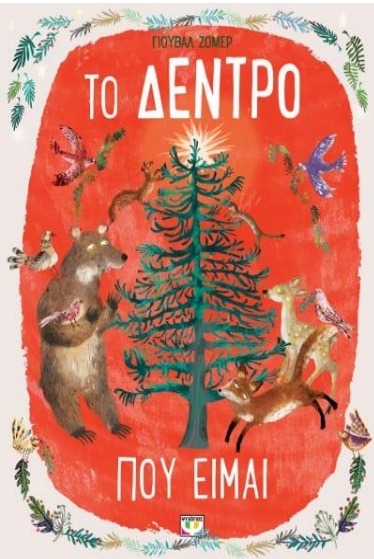
κείμενο

επικείμενο

Φιλαναγνωσία

Κριτική / παρουσίαση
<https://www.thematofylakes.gr/i-valitsa-tis-ninas-lina-mousiwni/>

Μόλις σημέρωσε, έτρεξε κάτω να δει
τι έκπληξη τον περίμενε.

περικείμενο

διακειμενικότητα

παρακειμενικότητα

κείμενο

επικείμενο

The Smallest Gift of Christmas
5,109 views · Dec 13, 2016

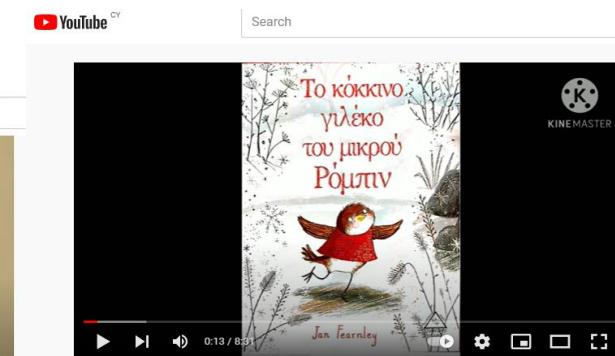
<https://bit.ly/3Eg32lh>

THE SMALLEST GIFT OF CHRISTMAS Song - Emily Arrow (book by Peter H. Reynolds)

https://www.youtube.com/watch?v=MEez1rSNk_U

<https://www.youtube.com/watch?v=SFOKMUP4LMw>

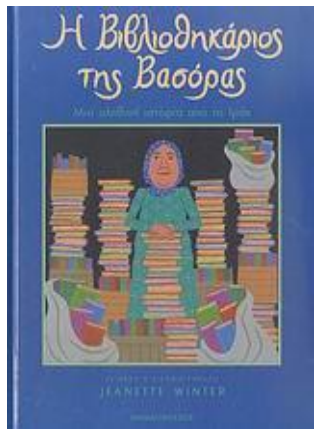
Το κόκκινο γιλέκο του μικρού Ρόμπιν

4,157 views · Dec 11, 2020

<https://www.youtube.com/watch?v=iv3szbgFVTE>

Παιδαγωγικές Προτάσεις Αξιοποίησης

- **Ενότητα – Ομόθεμα βιβλία**
- Τι λέει το κείμενο; Πώς το λέει; (αφηγηματικοί και άλλοι τρόποι)
- Ερωτήσεις:
 - Ποιος/α είναι ο ήρωας ή ηρωίδα;
 - Πού γνωρίσαμε παρόμοια ιστορία/ήρωα, κλ.π.;
 - Ποια είναι η επιθυμία, το πρόβλημα, ή η σύγκρουση που βιώνει ο ήρωας/ η ηρωίδα; Τι θέλει; Τι θα κάνει για αυτό; Στα υπόλοιπα βιβλία; Πώς το δείχνει ο/η συγγραφέας;
 - Ποια είναι τα γεγονότα της ιστορίας; Τι ρόλο παίζει το καθένα; Ποιο αποτελεί τη μεγαλύτερη ανατροπή; Τι έγινε εκεί; Εδώ;
 - Ποια είναι τα σκηνικά της ιστορίας; Η γεωγραφία της;
 - Πώς λέγονται τα πιο πάνω; Ποιος τα λέει; Μας πείθουν; Μας συγκινούν; Γιατί;
- Συνδέσεις μεταξύ κειμένων
- Συνδέσεις με καθημερινά αντικείμενα ή έργα τέχνης

περικείμενο

διακειμενικότητα

παρακειμενικότητα

<https://www.oliverjeffers.com/child-of-books>

<https://www.kidscloud.gr/?p=17034>

https://www.walker.co.uk/UserFiles/file/2016/Activity%20Sheets/A_Child_of_Books.pdf

κείμενο

επικείμενο

https://www.youtube.com/watch?v=Yi_cA8PT4GM

Εικονοβιβλίο - Πολυτροπικότητα

Εικονογραφημένες
Λογοτεχνίες

Εικονογραφημένο
Βιβλίο

Σχεδιαστικές
Λογοτεχνίες

Κόμικς: Μια σελίδα,
πολλές εικόνες, σε
λωρίδες
(graphic novel)

Εικονοβιβλίο
(Σιωπηλό / Με
λεκτικό μέρος): μία
εικόνα ανά σελίδα ή
δισέλιδο

Μαριάννα Μίσιου, 2020, Βουβά κόμικς και Εικονοβιβλία,
Τεχνικές Αφήγησεις στα Βιβλία χωρίς Λέξεις, Αθήνα:
Καλειδοσκόπιο

Διαφορές εικόνας και κειμένου

Οπτικές Τέχνες (εικόνα)	Χρονικές Τέχνες (γραπτός λόγος)
σκορπισμένο δίκτυο	γραμμή
διάφορα συστατικά παρουσιάζονται ταυτόχρονα	χρονική ακολουθία

Εικόνα – Δομικά Στοιχεία

- Χρώματα
- Σχήματα
- Γραμμές
- Γραμματοσειρά / Το κείμενο ως εικόνα
- Τελείες
- Θέση
- Μέγεθος / Αναλογία / Κλίμακα / Όγκος
- Προοπτική / Εστίαση / Κατεύθυνση
- Χωρικότητα / Σύνθεση / Διάταξη
- Πλαίσιο / Κάδρο
- Φωτισμός
- Παρουσία / Απουσία

Τι κάνει η εικόνα;

- Ποια διάθεση/ατμόσφαιρα/τόνο δημιουργεί;*
- Ποιες πληροφορίες δίνει που δεν δίνει το κείμενο;*
- Δημιουργεί συναισθήματα; Ποια;*
- Αποκαλύπτει σχέσεις μεταξύ υποκειμένων/αντικειμένων;*

Τι κάνει η εικόνα;

- *Πώς η εικόνα βοηθά στη δόμηση των πιο κάτω;*
 - *του σκηνικού (χώρου, χρόνου)*
 - *των χαρακτήρων (τα εξωτερικά χαρακτηριστικά φωτίζουν τα εσωτερικά)*
 - *της πλοκής (επεκτείνουν, αναπτύσσουν, ανατρέπουν)*
 - *ατμόσφαιρας (χιουμοριστικής, σουρεαλιστικής, κ.λ.π.)*

Τι κάνει η εικόνα;

Εγκαθιδρύει τον τόνο, τη διάθεση, ή την ατμόσφαιρα του βιβλίου
(δραματική, κωμική, κλπ.)

Where the Wild Things Are

Maurice Sendak

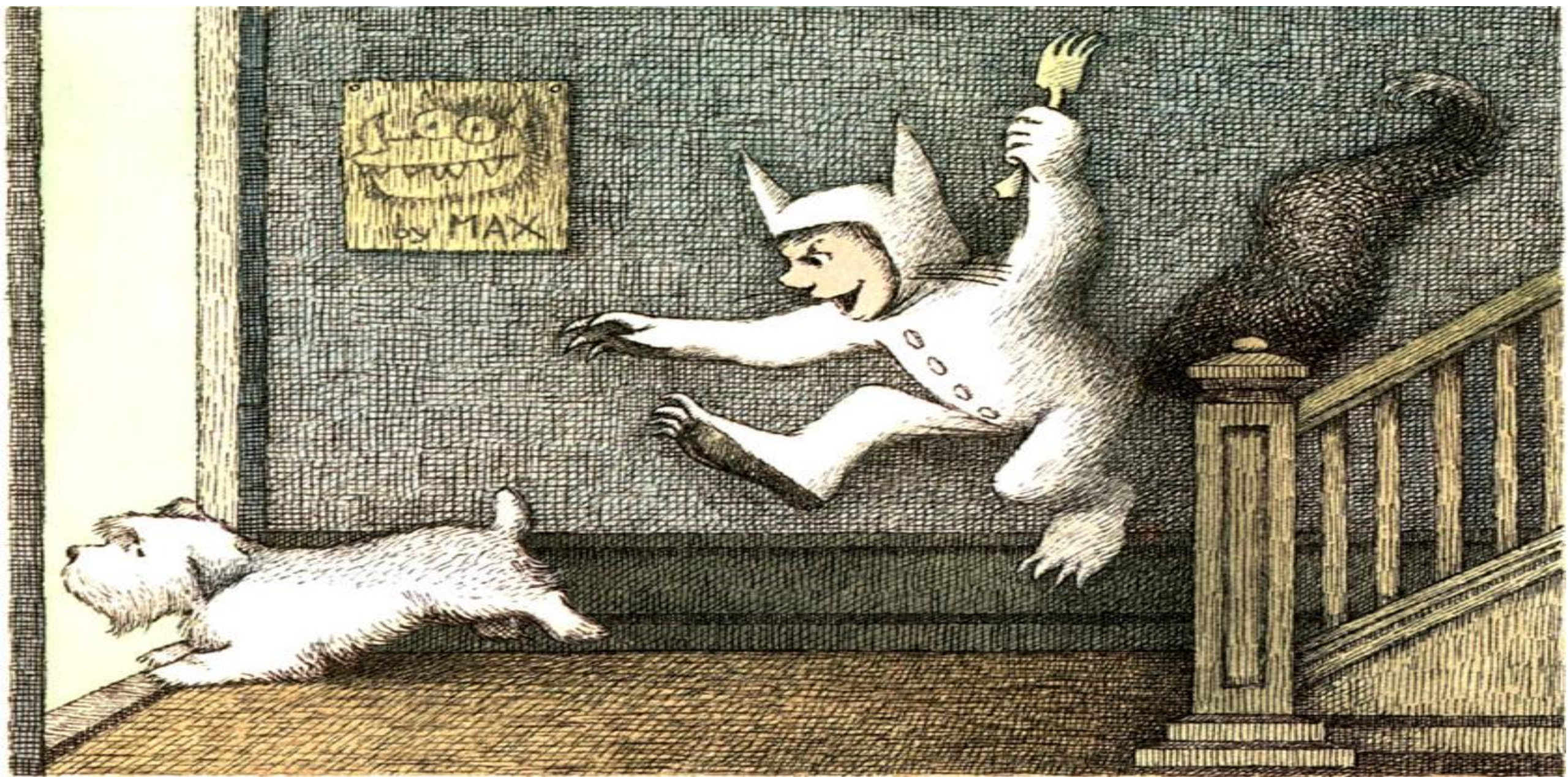
And when he came to the place where the wild things are
they roared their terrible roars and gnashed their terrible teeth
and rolled their terrible eyes and showed their terrible claws.

Και όταν ήρθε στον τόπο όπου βρίσκονται τα άγρια πράγματα
εκείνα βρυχήθηκαν τους τρομερούς βρυχηθμούς τους και
έτριξαν τα τρομερά δόντια τους
και γύρισαν τα τρομερά μάτια τους και έδειξαν τα φοβερά νύχια
τους.

And when he came to the place where the wild things are
they roared their terrible roars and gnashed their terrible teeth

and rolled their terrible eyes and showed their terrible claws

επέκταση, επεξήγηση (mischief), σκηνικό

Rosie's Walk, Pat Hutchin

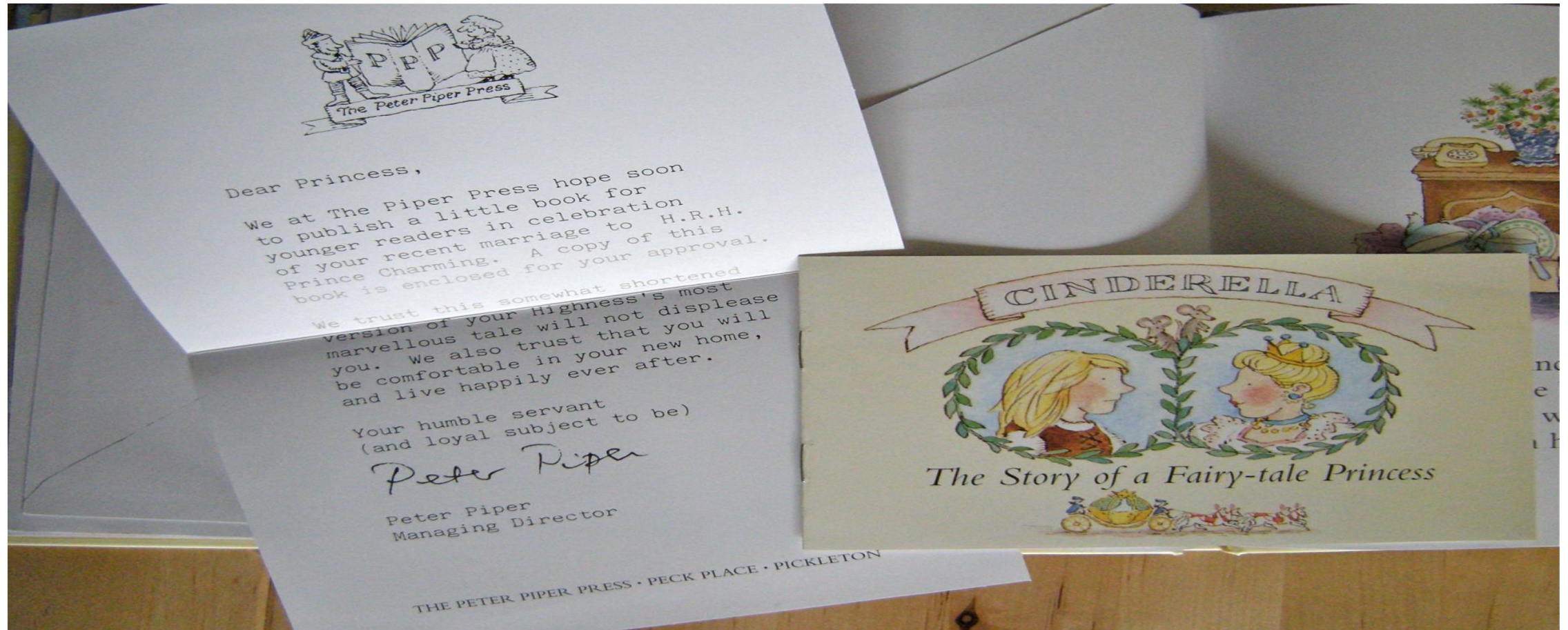

ανατροπή

The Jolly Postman or Other People's Letters

The Jolly Postman or Other People's Letters

The Jolly Postman or Other People's Letters

Χρώμα

- Πού καθοδηγεί με την έντασή του;*
- Τι διάθεση χρησιμοποιεί;*
- Γιατί έχει επιλεγεί το συγκεκριμένο χρώμα για το συγκεκριμένο αντικείμενο;*

Χρώμα

- μπλε – ηρεμία, αποστασιοποίηση, μελαγχολία, πνευματικότητα, γαλήνη
- μαύρο – πένθος
- κίτρινο – ευτυχία, χαρά, καθησυχασμός
- κόκκινο – ζέστη, θυμό, ενέργεια, πάθος, ένταση
- πράσινο – ανάπτυξη, γονιμότητα, φύση
- καφέ και πράσινο – φυσική αφθονία
- πράσινο, καφέ, ασθενικό κίτρινο, γκρι – μυστήριο
- γκρίζο: ερημιά, εγκατάλειψη, αποστασιοποίηση
- βιολετί – φαντασία
- Ασπρόμαυρο: δίνει έμφαση στη γραμμή παρά στη μορφή
- Πολλαπλές γραμμικές σχέσεις – κίνηση
- Υπονοούν δράση
- Αναγκάζουν το μάτι να τις ακολουθήσει

Τοποθέτηση στη σελίδα

- Πού έχει τοποθετεί το συγκεκριμένο αντικείμενο;*
- Ποια άλλα αντικείμενα είναι κοντά του;*
- Τι είδους σχήματα ή γραμμές επικρατούν;*

Τοποθέτηση στη σελίδα

- Πάνω μισό της εικόνας: ελευθερία, ευτυχία, θρίαμβο, πνευματικότητα
- Κάτω μισό: κοσμικότητα, απειλή, λύπη
- Κέντρο: μεγάλη σημασία
- Συνήθως κοιτούμε τα άτομα, τα εξετάζουμε με πιο πολλή προσοχή, έχουν ιδιαίτερο σημασιολογικό βάρος
- Αντικείμενα που αιωρούνται: μαγεία
- Αριθμός των σχημάτων

ελευθερία, ευτυχία,
θρίαμβο, πνευματικότητα,
μαγεία

πολύ
σημαντικό

κοσμικότητα,
καθημερινότητα, απειλή,
λύπη

Χωρικότητα
Σύνθεση
Διάταξη

Βασιλική Νευροκοπή

Αν τ'αγαπάς ζαγάρχονται

εικονογράφηση
Νικόλας
Ανδρικόπουλος

Εκδοτικός Οίκος
Α. Α. ΑΙΒΑΝΗ

MEAN JEAN was Recess Queen

and nobody said any different.

Nobody swung until Mean Jean swung.

Nobody kicked until Mean Jean kicked.

Nobody bounced until Mean Jean bounced.

Προοπτική: Βλέπω σαν ...

Πλαίσιο / Κάδρο

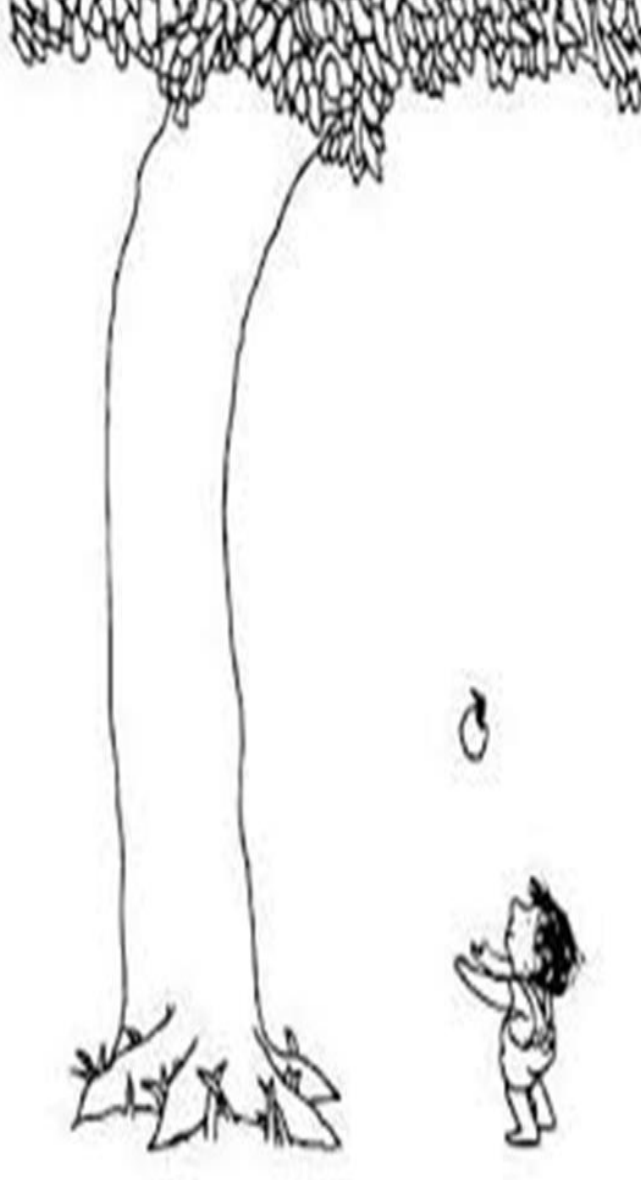
- Το πλαίσιο της εικόνας μας κάνει να νομίζουμε ότι κοιτούμε από ένα παράθυρο
- Τι συμπεριλαμβάνεται και τι μένει απ' έξω
- Η επιλογή είναι ιδεολογική
- William Moebius 'Η εικόνα όταν είναι πλαισιωμένη, παρέχει μια περιορισμένη κλεφτή ματιά 'μέσα' σε έναν κόσμο. Χωρίς πλαίσιο η απεικόνιση αποτελεί μια πιο ολοκληρωμένη εμπειρία, μια άποψη από 'μέσα'.' (150, στον Νόντελμαν, 94)
- Μπορεί να μην υπάρχει καθόλου πλαίσιο
- Σπάσιμο του πλαισίου για να δείξει συναισθήματα ή να αναδείξει τα αντικείμενα
- Μπορεί το πλαίσιο να αγγίζει τα αντικείμενα και έτσι βοηθά στην εστίαση

Εικόνα – Κι άλλα στοιχεία

- Στυλ***
- Μέσα***
- Επίδραση από ρεύματα της τέχνης, πολιτισμικά πλαίσια***

Nephi Anderson

Σελ Σιλβεροστάιν

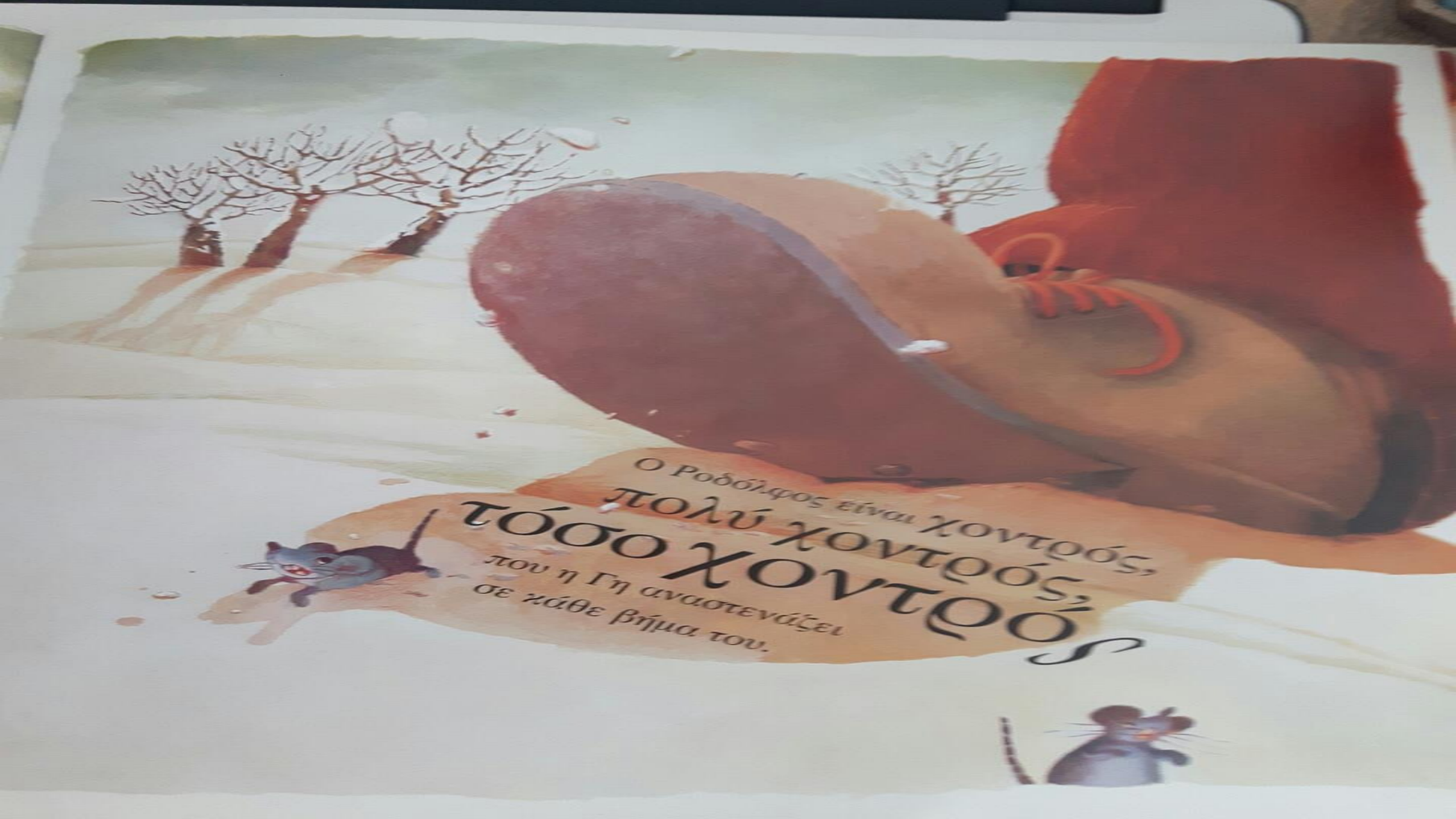

**The Tale of Peter Rabbit,
Beatrix Potter**

Κειμενικό μέρος ως Εικόνα

- Είναι και αυτό εικόνα. Άρα δημιουργεί και κυριολεκτικές σχέσεις.
- Το μέγεθος, η γραμματοσειρά κλπ. Δημιουργεί σχέσεις με την εικόνα και τη λευκή επιφάνεια
 - Τα γράμματα σε ένα λευκό χώρο συνήθως είναι μεγάλα γιατί διαφορετικά θα φαίνονταν ασήμαντα
 - Αν λένε κάτι σημαντικό και είναι μικρά μπορεί να δημιουργούν χιούμορ ή ειρωνεία
 - Αν είναι πολύ μικρά σε σχέση με την εικόνα μπορεί να δημιουργούν ένα δραματικό κλίμα
 - Τα γράμματα μπορούν να προσωποποιούνται και να κάνουν κάτι
 - Τα μικρά γράμματα σε ένα 'πυκνοκατοικημένο' χώρο δημιουργούν δραματικό κλίμα

Ο Ροδόλφος είναι χοντρός,
πολύ χοντρός,
τόσο χοντρός,
που η Γη αναστενάζει
σε κάθε βήμα του.

Οπτικός γραμματισμός

- Περιγραφή αντικειμένων
- Περιγραφή εξωφύλλου
- Fast Photo
- Κρύβω τη μισή εικόνα
- Ζωγράφισε όσα περισσότερα θυμάσαι από το βιβλίο
- Προβάλλω μόνο το κέντρο
- Προβάλλω μόνο τον τίτλο
- Προβάλλω ένα μόνο αντικείμενο από το εξώφυλλο
- Εξώφυλλο – Οπισθόφυλλο
- Εικόνα από τη μέση
- Φτιάχνω το δικό μου εξώφυλλο/οπισθόφυλλο/δισέλιδο-σαλόνι/αφίσα του βιβλίου

Τι κάνουν οι λέξεις/το κείμενο/η αφήγηση και Πώς;

- Δημιουργία Προσδοκιών
- Προβάλλουμε τον εαυτό μας στους χαρακτήρες
- Προβάλλουμε τις εμπειρίες μας στην ιστορία
- Προσανατολισμός μέσα στην ιστορία
- Δημιουργία εικόνων
- Δόμηση του νοήματος
- Δημιουργία συνδέσεων με άλλα βιβλία, και μεταξύ του βιβλίου και του κόσμου
- Γέμισμα των κενών, σύνδεση νοημάτων

Τι δεν κάνουν οι λέξεις/ το κείμενο/ η αφήγηση;

- Αφηγηματικό κενό
- Συμπληρώνει η εικόνα
- Ή ο λόγος/εικόνα του παιδιού

Αφήγηση

- Αφήγηση
- Θεατρικό Αναλόγιο
- Αφήγηση – Αναδιήγηση – Ποτάμι αφήγησης – Βουνό Αφήγησης
- Χάρτης του εικονοβιβλίου – Χάρτης αντικειμένων – Συναισθημάτων – τοπίων
- Story-bags/boxes
- Ηχογραφήσεις – podcast

Αφήγηση

- Αφηγηματικά κενά
 - Πώς περιγράφει η εικόνα και όχι το κείμενο;
 - Ποια γεγονότα αναφέρει η εικόνα και όχι το κείμενο;
- Αλυσίδες μετάφρασης
- Επέμβαση στο κείμενο: Από πεζό – ποίημα – με σβήσιμο και επιλογή λέξεων

Αφήγηση – Δημιουργική Γραφή

Φιλαναγνωστικές Δραστηριότητες

- Μέσα από την ιστορία που γράφω δημιουργώ τον εαυτό μου
 - Είμαι ένα παιδί φτιαγμένο από...
 - Έρχομαι...
 - Μέσα στη φαντασία μου....
 - Παρελθόν: Έχω περάσει...
 - Τι θέλω; Επιθυμία - Δράση: Θα...
- Ποιες μεταφορές υπάρχουν στο βιβλίο;
 - Πώς λειτουργούν;
 - Πώς τις δείχνει το κείμενο;
 - Πώς τις δείχνει η εικόνα;

Μεταφράσεις μεταξύ τεχνών

- **Αφήγηση Χωρίς Εικόνα**

- Πώς νομίζετε ότι παρουσιάζεται στο βιβλίο;

- **Θεατρική Αγωγή**

- Αν δείχνει τον χαρακτήρα μπορείτε να δείξετε πώς είναι το σώμα το/ η κίνησή του (παγωμένη εικόνα)
- Αν μπορούμε να διαβάσουμε τις σκέψεις του/της, τι θα λένε; Θα λέει κάτι - δηλώνει, θα ρωτά, θα θυμάται; Τι άλλο θα νιώθει; (ανίχνευση σκέψης)

- **Δημιουργική Γραφή**

- Ο χαρακτήρας τα λέει αυτά σε κάποιον; Αν τα λέει σε έναν άψυχο φίλο, π.χ. σε ένα δέντρο ή στο ημερολόγιό του; Τι λέει, άραγε;
- Εκπαιδευτικός: Μεγαλόφωνη Σκέψη/ Σύνταξη κειμένου
- Συγγραφή ημερολογίου

- **Αφήγηση Με Εικόνα και Διαθεματικότητα**

- Συζήτηση των στοιχείων και επιλογών (χρώμα, γραμματοσειρά, τοποθέτηση λέξης, παρουσία-απουσία)
- Δημιουργία παρόμοιων σελίδων εικονοβιβλίου

Πώς θα το διαβάσει ο/η εκπαιδευτικός;

Αφηγηματικές Τεχνικές

- Δημιουργία σχέσης με το ακροατήριο – Βλέμμα
- Φωνή (τόνος, ένταση)
- Σώμα (χέρια, πόδια – δημιουργούν σχέση με τον χώρο, με αντικείμενα, που μπορεί να μην υπάρχουν, με το ακροατήριο, στόμα, χαμόγελο)
- Τοποθέτηση στον χώρο (γεωγραφία του χώρου)
- Απεύθυνση του λόγου
- Λόγος – παύση
- Ρυθμικότητα του λόγου

Είδη Ανάγνωσης

- Καθοδηγούμενη Ανάγνωση (Guided Reading)
 - Μικρές ομάδες παιδιών με τον/την εκπαιδευτικό
 - Ξεκάθαρη διδασκαλία
 - Βοήθεια με δύσκολα κείμενα
 - Στρατηγικές κατανόησης
- Από Κοινού Αλληλεπιδραστική Ανάγνωση Βιβλίου (Interactive Shared Book Reading)
 - Μικρές ομάδες παιδιών με τον/την εκπαιδευτικό
 - Πριν, κατά, και μετά την ανάγνωση ο/η εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί δραστηριότητες για να εμπλέξει τα παιδιά στην ανάγνωση
- Από Κοινού Ανάγνωση Βιβλίου (Shared Book Reading)
 - Μικρές ομάδες παιδιών με τον/την εκπαιδευτικό
 - Όχι ιδιαίτερες αλληλεπιδράσεις

Είδη Ανάγνωσης

- Ανεξάρτητη Εθελοντική Ανάγνωση (Independent Voluntary Reading)
- Μεγαλόφωνη
- Σιωπηλή Ανάγνωση
- Πλησία Ανάγνωση (Close Reading)

Φιλαναγνωσία

- *Book – displays*
- *Πινακίδα του Βιβλίου*
- *Δες τι διαβάζω – selfie*
- *Τι διάβαζαν οι δασκάλες μικρές*
- *Η πόρτα της τάξης*
- *Τα παιδιά αφηγητές σε άλλα παιδιά*
- *Συνεργασία με γονείς*
- *Διάβασμα με ρόφημα*
- *Βιβλία που μιλούν – qr quotes – παραγωγή προφορικών κειμένων*

Φιλαναγνωσία

- Λογοτεχνικό ημερολόγιο
- Διαβάζουμε αποσπάσματα ο ένας στον άλλο
- *Book talk*
- Αναγνώστες στην τάξη
- Συγγραφείς στην τάξη
- Μουσείο του Βιβλίου / κουτιά βιβλίου / τσάντες του βιβλίου
- Συνέντευξη
- Θεατρικές Τεχνικές
- Τεχνικές Ροντάρι
- Φιλοσοφία για Παιδιά

Εργαλεία Φιλαναγνωσίας εκπαιδευτικού

- Διαβάζω μεγάλωφωνα
- Κουβέντα για το βιβλίο (*book talk*)
- Η βιβλιοθήκη ζωντανεύει – Μαθαίνω τα βιβλία – Τα ‘πουλώ’/ προωθώ στα παιδιά
- Προτείνω βιβλία
- Παρουσιάζω βιβλία
- Αντιδρώ συναισθηματικά στα βιβλία (Αυτό το βιβλίο με έκανε να νιώσω...)
- Σκέφτομαι μεγάλωφωνα για ένα βιβλίο
- Κάνω συνδέσεις μεταξύ αυτού του βιβλίου/ άλλου βιβλίου/ του κόσμου/ του εαυτού μου
- Ψάχνω πληροφορίες για βιβλία
- Ψάχνω πληροφορίες για τον/την αγαπημένο/η μου συγγραφέα
- Φτιάχνω κατάλογο με βιβλία που θέλω να διαβάσω
- Κρατώ ημερολόγιο με σημειώσεις από βιβλία
- Ανήκω σε/διευθύνω λέσχη ανάγνωσης

Θεατρικές Τεχνικές

- Καυτή καρέκλα
- Μανδύας ειδικού
- Διάδρομος σκέψης
- Παγωμένη Εικόνα
- Εκπαιδευτικός – παιδιά σε ρόλο
- Forum Theatre – δύο καρέκλες – δύο αντίθετες απόψεις
- Δίκη – δικαστής, ένορκοι, συνήγορος υπεράσπισης κ.λπ.
- Ομαδική γλυπτική
- Ανίχνευση σκέψης
- Ρόλος στον τοίχο
- Έκφωνη/ Μεγαλόφωνη Σκέψη

Μία Φιλοσοφική Συνάντηση

10'

- Παρουσιάζουμε το εικονοβιβλίο σε όλη την τάξη

2'

- Τα παιδιά μιλούν για το βιβλίο στο διπλανό παιδί ή σε μικρές ομάδες

5'-10'

- Ώρα για καταγραφή της σκέψης
- Με εικόνες ή λόγια, και καταγραφή ερωτήσεων

Μία Φιλοσοφική Συνάντηση

10'

- Η εκπαιδευτικός συλλέγει και καταγράφει τις ερωτήσεις στον πίνακα

10'

- Ανάλυση και Αποφάσεις για τις ερωτήσεις (συγκρίσεις, συνδέσεις)

20'-30'

- Διάλογος: Τα παιδιά συζητούν, επιχειρηματολογούν, συμφωνούν, διαφωνούν και η εκπαιδευτικός ενισχύει μέσω ερωτήσεων τη φιλοσοφική διερεύνηση

- Κλείσιμο και Αξιολόγηση
- Τα παιδιά μοιράζονται τις σκέψεις και τα συναισθήματά τους και πιθανά μελλοντικά ερωτήματα 5'

Φιλαναγνωστικές Δραστηριότητες

- *A child of books: A teacher's guide, Walker Books*
- *iamachildofbooks.com*
- *Παιδί, Βιβλίο, Ταξίδι, Φαντασία, Ιστορίες, Κλειδί, Ερχόμαστε κοντά*
- *Χάρτης*
 - Συλλογικό: Χάρτης με τα αγαπημένα μας βιβλία και μέρη τους
 - Ατομικό: Χάρτης με το αγαπημένο/α μου βιβλίο/βιβλία και μέρη
 - Ποιες τεχνικές χρησιμοποιούν οι συγγραφείς για να ζωντανέψουν αυτά τα μέρη;

Φιλαναγνωστικές Δραστηριότητες

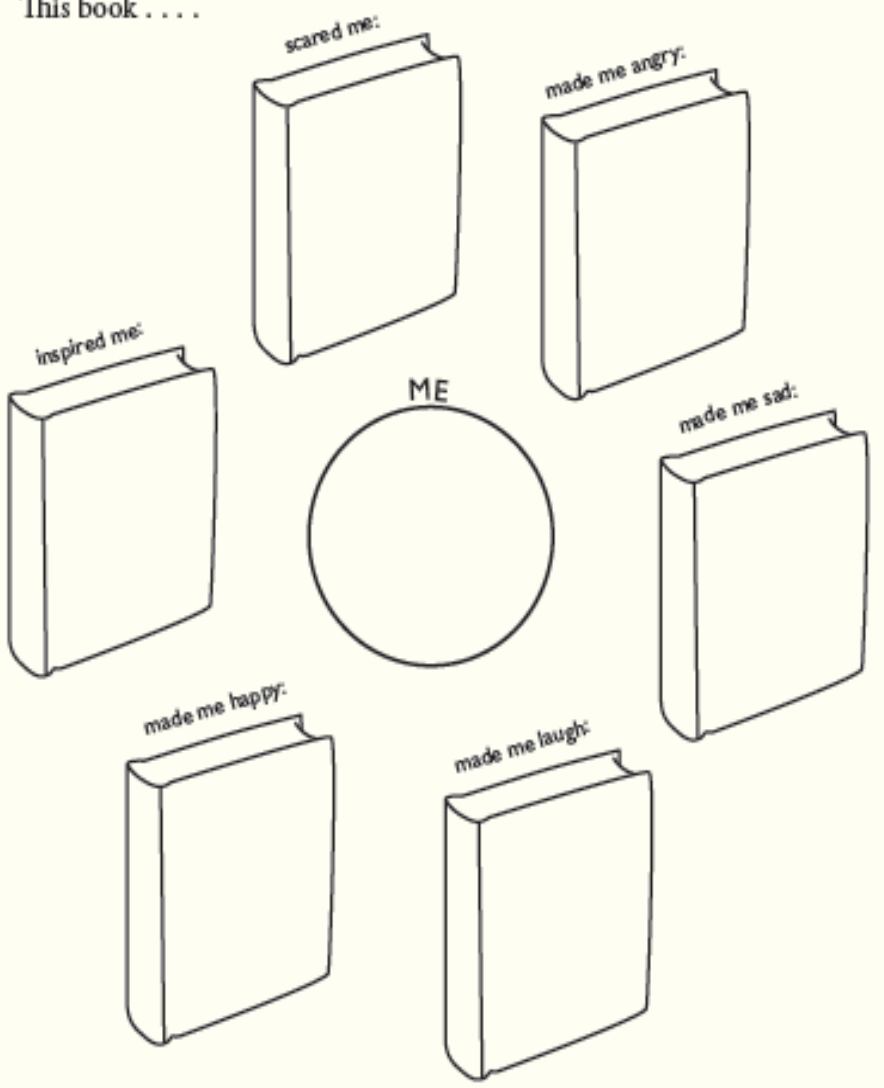
- *Τα βιβλία του σήμερα – Τα κλασικά του αύριο*
- *Τι κάνει ένα βιβλίο κλασικό;*
- *Ποιο είναι το αγαπημένο τους κλασικό παιδικό βιβλίο; Ή των γονιών τους;*
- *Τα παιδιά να επιχειρηματολογήσουν γιατί ένα από τα αγαπημένα τους βιβλία θα γίνει κλασικό στο μέλλον;*
- *Debate για βιβλία, χαρακτήρες, κόσμους των βιβλίων*
- *Ποιο κλασικό; Απόσπασμα, εξώφυλλο, τίτλος*

Φιλαναγνωστικές Δραστηριότητες

- *Artist's book*
- *Pop-up books*
- *A Collage of Quotes – Τυπογραφική τέχνη*
- *Η δύναμη των ιστοριών: Λόγοι για να διαβάζουμε*
- *Η δύναμη των ιστοριών: Συνεντεύξεις με αναγνώστες/αναγνώστριες*
- *Η ιστορία μου ως αναγνώστη/αναγνώστριας*
- *Τα βιβλία μας κάνουν να νιώθουμε*
- *Διαβάζω με την οικογένειά μου / Οικογενειακό Δέντρο Ανάγνωσης*

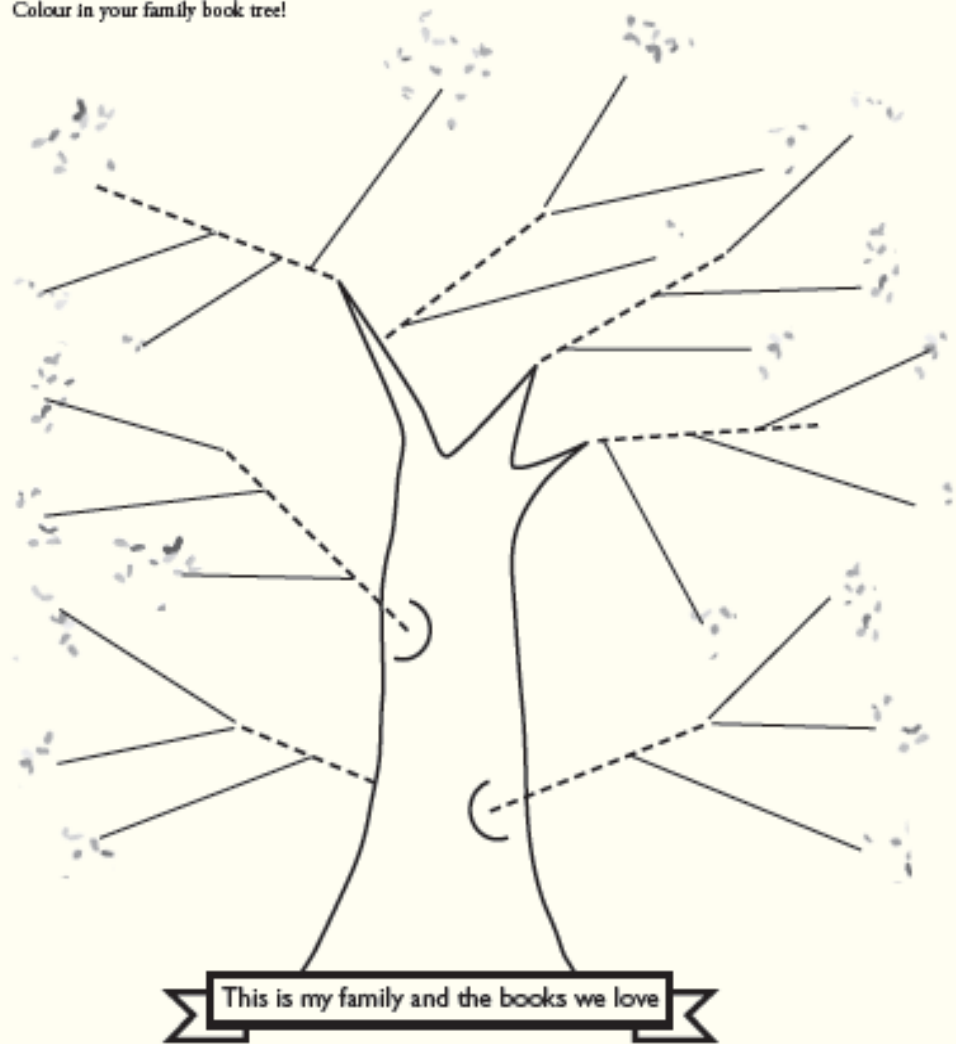
Books Make Us Feel

This book

We Are a Family of Books

Write the names of your family members on the dashed lines, then write the names of their favourite books on the connecting branches. Colour in your family book tree!

Άξονες επιτυχίας

1. Κουλτούρα του σχολείου
2. Καλά βιβλία παιδικής λογοτεχνίας
3. Εκπαιδευτικοί που γνωρίζουν την παιδική λογοτεχνία
4. Μεγαλόφωνη ανάγνωση
5. Κοινότητα αναγνωστών
6. Χρόνος για τα βιβλία
7. Χώρος για τα βιβλία
8. Πολυτροπικότητα του βιβλίου
9. Διδακτική της λογοτεχνίας
10. Δια-καλλιτεχνικές συνδέσεις (θεατρική αγωγή, εικαστική αγωγή, αφηγηματική τέχνη)
11. Συνεργασία με συγγραφείς και συγγραφείς/εικονογράφους/εκδότες/βιβλιοπώλες για κατανόηση της διαδικασίας δημιουργίας βιβλίου
12. Αξιοποίηση της λογοτεχνίας πέρα από το γλωσσικό μάθημα